

Bijlage bij vraag 1, 2, 94, 138 en 196

Toelichting dekkingsvoorstellen

Hieronder staan toelichtingen op de dekkingsvoorstellen.

Afvalstoffenheffing percentage kostendekkendheid verhogen

Bij het inzamelen en verwerken van afval geldt het motto 'de vervuiler betaalt'. Daarom is het streven de afvalstoffenheffing zo veel mogelijk kostendekkend te laten zijn. Dat is in Rijswijk niet het geval. Dat corrigeren we nu gedeeltelijk door het kostendekkendheidspercentage voor de afvalstoffenheffing geleidelijk te verhogen.

Kapitaallasten parkeren en mobiliteit ten laste van parkeerreserve

De kapitaallasten (rente en afschrijving) voor investeringen op het gebied van parkeren en mobiliteit worden gedekt uit de bestemmingsreserve Parkeren.

Energietransitie/omgevingswet

In de Omgevingsvisie komt het thema Energietransitie ook aan de orde (strategische keuzes); omdat de Omgevingsvisie in 2020 niet wordt opgesteld kan dit bedrag worden bezuinigd.

Internationaal beleid (Expatbeleid en Internationale aangelegenheden)

Bij het vaststellen van het internationaal beleid in 2017, is geld beschikbaar gesteld voor de deelname aan het DEALS programma van VNG International en voor activiteiten gericht op het versterken van de positie van expats. Hoewel Rijswijk zich inderdaad heeft aangemeld voor DEALS, is het programma vanuit de VNG niet doorgegaan.

Evenementen

Het evenementenbudget werd tot 2019 bijna volledig gebruikt voor het Strandwalfestival. Met het Strandwalfestival zijn afspraken gemaakt over een stapsgewijze afbouw van de jaarlijkse subsidie: van 195k in peiljaar 2018, tot 150k in 2021. Hiermee ontstaat 'vrije ruimte' in het evenementenbudget, oplopend tot 58k in 2021. Het college wilde aanvankelijk deze vrije ruimte gebruiken om nieuwe evenementen te ondersteunen, vanuit een nieuw op te stellen evenementenbeleid. Hiervan ziet het college nu af.

Achterwege laten inflatie subsidies

In de Kadernota was vastgesteld dat de subsidies worden verhoogd met het inflatiepercentage. Bij het opstellen van de begroting is de indexatie achterwege gelaten.

Achterwege laten storting bestemmingsreserve groen

Gekozen is om groenreserve (groenontwikkeling) om te zetten in groenbeheer (onderhoud). Het huidige budget voor groenonderhoud is ontoereikend om het groen in Rijswijk op een basisniveau te onderhouden. In vergelijking met andere gemeenten heeft Rijswijk substantieel minder budget. Binnen groenbeheer bepaalde taken niet meer uitvoeren leidt tot grote (en moeilijk in te halen) achterstanden en kan veiligheidsrisico's met zich meebrengen.

Optimalisaties Sociaal Domein

De optimalisaties Sociaal Domein zullen nog worden uitgewerkt. Hoe we concreet invulling gaan geven aan deze ombuiging is dus nog nader te bepalen.

Binnen H10 verband wordt een regionale aanpak kostenbeheersing uitgevoerd, waarbij zaken op regionaal en lokaal niveau worden opgepakt. Dit betreft de navolgende actielijnen.

Deelname landelijke lobby, met als doel beter zicht te krijgen op de doelgroep(en) en indien sprake is van een grotere groep en/of verschuiving van Wet langdurige zorg (Wlz) naar Jeugdwet hier compensatie voor te krijgen vanuit het Rijk en/of de toegangscriteria voor de Wlz te verruimen.

Bewaking en monitoring aan de poort door indicatie op product en begrenzen van intensiteit.

Versterken en innoveren van de toegang door een integrale Triage-opzet. Afstemming Jeugd en

Onderwijs, lokale beheersmaatregelen worden nader uitgewerkt om meer inzicht, grip en

stuuringsmogelijkheden te krijgen op de inzet van de jeugdhulp in het onderwijs en

verantwoordelijkheden in het kader van de jeugdhulp in relatie tot passend onderwijs. Vergroten van

het lerend vermogen in de regio door kennis, ervaringen en inzichten met elkaar te delen door risico-gestuurde data-analyse, aanbiedersanalyses en leveranciersgesprekken.

Ambtelijk neemt Rijswijk deel aan de werkgroepen die zijn gekoppeld aan bovengenoemde regionale actielijnen om goed de te verbinding te kunnen maken met de lokale situatie, en waar passend voor de Rijswijkse situatie uitkomsten uit de werkgroepen lokaal toe te passen. Voor Rijswijk zijn 13 maatregelen uitgewerkt waarover de gemeenteraad per informatiebrief geïnformeerd is.

Dienstverlening - Zaakgericht werken

Het is mogelijk, zonder bijkomende kosten, de invoering voor zaakgericht werken te temporiseren. Om die reden zijn de bedragen verschoven.

Bedrijfsvoering

Rijswijk groeit en dit leidt tot meer inkomsten uit de eigen heffingen en uit het gemeentefonds. Daar staan extra organisatiekosten tegenover, bijvoorbeeld voor dienstverlening en onderhoud. Met aandacht voor procesoptimalisaties en efficiency zorgen we ervoor dat de (extra) organisatiekosten ingeperkt worden. Een deel van de extra inkomsten kan daardoor aangewend worden voor de algemene middelen.

Duurzame bedrijventerreinen

We hadden de ambitie om actief aan de slag te gaan met duurzame bedrijvenlocaties. Deels aangejaagd door ook de MRDH. Gezien andere prioriteiten, feit dat we keuzes moeten maken (ook financieel) en dat we dit ook proberen met vooral de markt op te pakken (en hen ook (financiële) verantwoordelijkheid te geven), kan dit budget worden ingeleverd. Binnen de positionering van de bedrijvenlocaties en de economische strategie zal duurzaamheid uiteraard wel een thema blijven.

Citymarketing

Er is op dit moment geen beleid of uitvoeringsprogramma city marketing. Het college heeft besloten dat city marketing geen prioriteit heeft op dit moment, waardoor het budget ingeleverd kan worden.

Duurzaamheidsfonds

Deze voorgestelde bezuiniging is gebaseerd op het aantal aanvragen in het verleden (t/m 2019). De regeling voor dit fonds loopt t/m 2020 en wordt dit jaar nog geëvalueerd.

Biodiversiteit

In 2020 hebben we nog contractverplichtingen maar de jaren erna leveren we het totale budget voor Biodiversiteit in. Dit budget was bestemd voor bijdragen aan/ activiteiten op het gebied van (o.a.) Groene/blauwe Schoolpleinen en Bijenconvenant.

Taakstelling stadsbeheer

Het betreft hier minder onderhoud aan de bestrating zijnde € 75.000 projectmatige aanpak en € 75.000 dagelijks onderhoud (reageren op meldingen).

Niet volledig inzetten indexering

Indexering op basis van de inflatiecorrectie is niet voor alle budgetten noodzakelijk. Het niet indexeren van bepaalde budgetten levert een besparing op voor de begroting.

Kostendekkendheidsonderzoek

Jaarlijks wordt er een kostendekkendheidsonderzoek gedaan naar de Leges. Hierbij worden de totaal toe te rekenen lasten afgezet tegen de geraamde opbrengsten op basis van de voorgestelde tarieven. Uit dit onderzoek blijkt het kostendekkendheidspercentage voor de Leges. De meeropbrengst van de Leges ten opzichte van de raming voor de jaarschijf 2020 in de begroting 2019-2022 wordt ingezet als dekkingsmiddel.

Toelichting maatregelen waar niet voor gekozen is

Achterstandenbeleid

We hebben besloten om niet te bezuinigen op achterstandenbeleid (m.n. gericht op achterstanden in taalontwikkeling) omdat we laaggeletterdheid juist zien toenemen met alle ongewenste gevolgen van dien voor het succesvol afronden van een opleiding, zelfredzaamheid en het vinden van een betaalde baan.

Onderwijshuisvesting

En daarnaast bezuinigen we niet op huisvesting voor scholen. Goede onderwijsvoorzieningen zijn een zeer belangrijke *asset* voor het economisch vestigingsklimaat en dus voor het verdienvermogen van de stad. Daarnaast zijn alle cijfers en ontwikkelingen die nu beschikbaar en gaande zijn, zoals de verstedelijking en woningbouw (meer woningen en mensen en schoolgaande kinderen), de nu al volle scholen in de regiogemeenten en de alsmaar stijgende leerlingenprognoses in Rijswijk er juist op wijzen dat we hier eerder moeten bijschakelen. Denk bijvoorbeeld aan Rijswijk buiten waar de scholen al behoorlijk vol zitten en momenteel geen (onder voorwaarden zoals broertjes/zusjes etc. uitgezonderd) leerlingen meer aannemen.

Stadsbeheer

Bij vorige bezuinigingsrondes is vaak bezuinigd op stadsbeheer en investeringen getemporeerd. Hierdoor hebben we over de afgelopen tien jaar achterstanden opgelopen in de openbare ruimte, op sommige plekken heel fors, zoals openbare verlichting en groenbeheer. Omdat het basismotto van het college 'de basis op orde' is en we deze achterstanden moeten wegwerken, is hier verder niet meer op bezuinigd dan nu voor 2020 is ingeboekt.

Ruimte

Het verdienvermogen van de stad zit voor een groot deel in woningen. De ontwikkeling van dit verdienvermogen willen we niet aantasten. Daarom bezuinigen we niet op de ruimtelijke plannen en processen. Deze geven niet alleen een oplossing voor de hoge woningnood - nu en in de toekomst – maar geven ook invulling aan andere belangrijke opgaven zoals het verbeteren van de leefomgeving door meer voorzieningen, betere inrichting openbare ruimte en vergroening; het verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat voor ondernemers; en klimaatadaptatie zoals het voorkomen van hittestress en wateroverlast.

Economie & werken

Bezuinigingen op het kleinste programma van de begroting (Economie & Werken) is zeer onwenselijk omdat we op het gebied van werkgelegenheid en economische ontwikkeling grote opgaven hebben. De werkgelegenheid in Rijswijk daalt de laatste jaren, er is veel leegstand in kantoren en detailhandel en er is een grote behoefte aan een sterke positionering van o.a. de Plaspoelpolder en Oud-Rijswijk. Het team accountmanagers is pas net op volle capaciteit en het beleidskader Economische Visie van Rijswijk is gedateerd. We bezuinigen wel op dit programma, overigens zeer tegen de wens van lokale stakeholders, op de verduurzaming van de bedrijventerreinen. We gaan hier nu geen eigen programma voor ontwikkelen (waarvoor we subsidie vanuit de MRDH toegekend hadden gekregen), maar richten ons op het faciliteren van ondernemersinitiatieven.

Groen

We hebben in vergelijking met benchmark gemeenten bovengemiddeld veel groen per inwoner, maar een van de laagste budgetten. Het vele groen behoort tot de identiteit van Rijswijk en dat moet goed onderhouden zijn. Daarom verschuiven we de focus binnen het groenbudget van groenontwikkeling naar groenbeheer. Dat betekent dat we het beheer beter kunnen doen, maar nauwelijks tot niets

kunnen investeren in de kwaliteit van het bestaande groen. We zullen ons best moeten doen om ook geld van derden (subsidieverstrekkende partijen en projectontwikkelaars) te vergaren om te investeren in het Rijswijks groen.

Sociaal Domein

We hebben niet gekozen voor formatieve inkrimping op de WSP vanuit het belang de activeringsdoelstellingen te bereiken.

Lokale heffingen

We hebben er niet voor gekozen de OZB te verhogen (anders dan inflatiecorrectie) en ASH volledig kostendekkend te maken. De lastenstijging voor inwoners en bedrijven blijft daarom beperkt. Onderzocht is het scenario de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend te maken en daarnaast de OZB te verlagen. Voor dit scenario is niet gekozen omdat alle inwoners daarmee een flinke stijging van de afvalstoffenheffing krijgen, terwijl een groot deel van de verlaging van de OZB ten gunste van de woningcorporaties komt (lastenverschuiving).

Generieke taakstellingen

We hebben besloten om geen generieke taakstellingen in de begroting te verwerken.

Dierenwelzijn

We hebben er niet voor gekozen te bezuinigen op dierenwelzijn.

Parkeerreserve

In het verleden heeft de gemeenteraad het uitgangspunt vastgesteld dat de extra parkeerbatens ten gunste moeten komen van de automobilist. Wij hebben er niet voor gekozen de bestemmingsreserve parkeren vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

Temporiseren/versoberen investeringen

We hebben er niet voor gekozen de overige investeringen te temporiseren of versoberen. De vervangingsinvesteringen achten we noodzakelijk om de basis op orde te houden. Voor de overige investeringen is de opbrengst van temporiseren en versoberen afgewogen tegen wat daarvoor ingeleverd moet worden. Eventuele voordelen worden pas na het jaar van in gebruik name van de investering zichtbaar en het voordeel wordt via de kapitaallasten uitgesmeerd over de levensduur van de betreffende investeringen. Dat maakt de opbrengst te beperkt en we hebben hier daarom niet voor gekozen.